

УДК 37.07:005.4

Клясен Наталія Леонідівна

к.п.н., старший науковий співробітник

відділу проектної діяльності,

ДНУ «Інститут модернізації змісту

освіти» МОН України, м. Київ

e-mail: kliasenn2014@gmail.com

https://orcid.org/0000-0002-7919-4690

ФОРМУВАННЯ ОСНОВНИХ ОРІЄНТИРІВ РОЗВИТКУ СЕРВІСНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ В ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ

Завдання, які стоять перед педагогічними працівниками, постійно ускладнюються, вимагають впевненості у собі, вміння високопрофесійного ведення діалогу з аудиторією, творчого підходу до вирішення проблем. Педагоги у процесі підвищення кваліфікації мають отримувати не лише нову інформацію щодо розв'язання актуальних проблем педагогічної практики, а насамперед, набувати досвіду практичної роботи, відпрацьовувати нові моделі навчання та виховання учнів, переосмислювати і формувати власну стратегію професійного розвитку.

Ми погоджуємось із думкою учених, що результатом науково-методичного супроводу професійного розвитку керівних і педагогічних кадрів є не тільки підвищення рівня професійних компетенцій, а й оновлення освітньої практики, вирішення завдань модернізації освіти. Серед функцій науково-методичного супроводу професійного розвитку педагогів визначимо навчальну, сервісну, адаптаційну, дорадницьку, експертну, модераційну, акмеологічну, коучингову, компенсаторну, фасилітаційну, коригувальнорефлексійну тощо.

Отже, місією методичних служб в сучасних умовах є здійснення сервісного обслуговування інноваційних процесів, а саме, допомога педагогам і педагогічним колективам у переході на новий рівень діяльності, який задовольнив би сучасні потреби. Основне завдання ми вбачаємо у побудові нової гнучкої моделі регіонального методичного сервісу, яка оперативна і своєчасно реагувала б на потреби суб'єктів педагогічної діяльності.

Поняття «сервіс» включає в себе системно цілеспрямовані, технологічно перевірені процеси обслуговування, що базуються на професійному підґрунті. В основі реалізації методичного сервісу лежить створення системи методичних послуг та організація процесу обслуговування освітніх запитів педагогічної громади. Науково-методичне (методичне) сервісне обслуговування розглядається, як:

- діяльність фахівців із задоволення інформаційно-освітніх потреб у зростанні професійної кваліфікації педагога та дефіциту його професійної компетенції;
- результат безпосередньої взаємодії суб'єктів освітньої системи з методистами, а також особистої науково-методичної діяльності із задоволення потреб їхньої професійної кваліфікації (Литвиненко & Клясен, 2018).

За такої підтримки педагог проектує індивідуальну програму професійного розвитку, тобто розробляє індивідуальний маршрут професійного самовдосконалення. На думку чи не найбільш відомого фахівця у галузі освіти дорослих Малкома Ноулса, дорослі ставляться до навчання як до процесу вирішення завдань і краще навчаються тоді, коли розуміють, що саме їм потрібно знати. Тому важливо, щоб самоосвіта та методична робота не нав'язувались учителям ззовні, а зростали із його професійного інтересу.

Сучасні науковці виділяють такі види методичних послуг: інформаційні (ресурсне забезпечення, взаємодії педагога та методиста); навчально-методичні (сприяння педагогам в освоєнні нових освітніх технологій, форм організації освітнього процесу, навчально-методичних комплектів); науково-методичні (представлення пакета ефективних технологій навчання і виховання, патронаж експериментальної діяльності); організаційно-методичні (визначення основних напрямів, удосконалення методик і технологій); експертно-аналітичні (система моніторингу якості освітніх результатів); соціально-психологічна та правова підтримка (психолого-педагогічний супровід професійної діяльності, профілактика професійних конфліктів, збагачення соціального досвіду дорослих і дітей); ресурсне забезпечення (Литвиненко, 2013).

Практика діяльності методичного кабінету представлена у посібнику «Нова школа у нових громадах. Посібник з ефективного управління освітою в об'єднаних територіальних громадах» (2017) Освітнянські послуги, які надає Р(М)МК(Ц) як сервісний центр, сучасна наука поділяє за напрямками:

1) науково-методичний – представлення пакета ефективних технологій навчання та виховання; координація методичної діяльності з ОППО; організація та навчально-методичне забезпечення діяльності соціально-психологічної служби закладів освіти; організація безперервного удосконалення фахової освіти та кваліфікації педагогічних, керівних кадрів;

2) експертний – експертиза результатів моніторингових досліджень; аналіз якості освітньо-кваліфікаційного забезпечення освітнього процесу педагогічними кадрами; експертна оцінка якості та результативності діяльності педагогічних працівників;

3) моніторинговий – проведення моніторингових досліджень результатів освітньої діяльності закладів; вивчення стану та результатів викладання предметів і курсів регіонального компонентів базового навчального плану та спеціальних дисциплін, аналіз організації освітнього процесу та

методичної роботи в закладах освіти у відповідності до державних освітніх стандартів,

4) консалтинговий – пошук та систематизація інноваційних технологій; підготовка педагогічних працівників до роботи в інноваційному режимі; навчально-методичне консультування педагогічних і керівних кадрів освіти району (міста); участь в організації діяльності експериментальних педагогічних майданчиків, творчих груп тощо; виявлення, апробація та впровадження в практику перспективного передового педагогічного досвіду, освітніх технологій; навчально-методичне консультування та координація діяльності.

5) маркетинговий сервіс – визначення освітніх запитів педагогів, учнів, їх прогнозування; організація та проведення представницьких педагогічних заходів: педагогічних виставок, творчих звітів, конкурсів, науково-практичних конференцій тощо; проведення інформаційно-довідкової роботи, створення картотек, банків педагогічної інформації; співпраця із ЗМІ.

Отже, одним із значних управлінських повноважень, які отримали органи місцевого самоврядування ОТГ є право на формування власної ефективної системи забезпечення освітніми послугами населення громад. Зважаючи на великий соціальний запит щодо надання якісного сервісного обслуговування та враховуючи значний обсяг видатків бюджету ОТГ на їх забезпечення, вирішення цього питання потребує першочергових, збалансованих фінансових заходів для органів місцевого самоврядування ОТГ. Такі кроки мають бути поєднані з належним самоврядуванням у середині громад, закладів освіти та забезпеченням ними сприятливого освітнього середовища та відповідних якісних сервісних послуг.

Список використаних джерел та літератури

1. Клясен Н., Литвиненко Г. (2018). Система менеджменту освіти та сервісного обслуговування закладів освіти в умовах територіальних громад: Нова педагогічна думка: науково-методичний журнал. Рівне: РОІППО. № 2 (94) 2, 22-24. **2. Литвиненко Г.** (2013). Становлення та перспективи розвитку районних (міських) методичних кабінетів: Післядипломна освіта в Україні. № 1 (22). 51-54. **3. Нова школа** у нових громадах: посіб. з ефективного управління освітою в об'єднаних територіальних громадах/А. Сеїтосманов, О. Фасоля, В. Мархлевські. Київ, 2017. 128 с.